

Tórshavn, tann 4. apríl 2017
J.Nr.: LUM-30- 17/00026-1
(at tilskila í svari)
Tykkara J.nr.

Álit

viðvíkjandi skylduni at fylgja eini kærunevndaravgerð

Við skrivi, dagfest 24. november 2016 sendi A umboðsmanninum soljóðandi klagu:

“...

Skattakærunevndin fyri ... hevur givið mær viðhald og biður Taks geva mær eina nýggja skattauppperð, og mæla Taks til at broyta verandi mannagongdir hesum viðvíkjandi, men Taks noktar fyri hesum, uttan at geva mær møguleika at kæra víðari. “

Málgongd

Tann 18. desember 2015 kærði A avgerðina hjá Taks um umrokningarkurs av goldnum uttanlanda skatti í sambandi við skattseting hansara fyri 2014 til Kommunalu skattakærunevndina fyri ... Øki.

Tann 18. mai 2016 fráboðaði Kommunala skattakærunevndini fyri ... Øki hesa avgerð:

“...

Kærarin hevði í 2014 inntøku við skipi hjá norska felagnum ... Hýran er útgoldin í norskum krónum (NOK), og norska skattavaldið hevur eftirhildið skatt, sum í 2015 er fluttur til TAKS í Føroyum

Tá ið skatturin hjá A bleiv álíknaður í Føroyum, bleiv norska inntøkan umroknað til danskar krónur (DKK) eftir einum miðal gjaldoyrakursi fyri 2014. Tá ið skatturin, sum varð eftirhildin í Noregi, bleiv fluttur til Føroya í oktober 2015, bleiv A góðskrivaður fyri goldnan skatt við einari upphædd í DKK, sum svarar til kursin tann dagin, tá ið upphæddin varð flutt til Føroya. Inntøkan í NOK er umroknað til DKK við kursinum 89,30 DKK/NOK, men tá ið skatturin, sum er NOK 181.483, bleiv fluttur til Føroya, var norska krónan fallin, so kursurin tá var bara uml. 80,09 DKK/NOK.

Við hesari flyting er A góðskrivaður fyri at hava goldið DKK 145.365 í skatti í Føroyum, Um gjaldingin bleiv umroknað við sama kursi sum inntøkan (89,30), so hevði A verið góðskrivaður við DKK 162.046. Munurin er DKK 16.681.

Ummælið frá TAKS

...TAKS vísir á, at málið er viðgjört eftir galdandi mannagongdum og eftir norðurlensku trekkavtaluni. Viðgerðir av slíkum málum taka tíð, og ofta kemur ein kursmunur í umrokningarupphæddirnar, tá skatturin skal gjaldast endaliga. Hækkar kursurin árið eftir, at inntøkan er vunnin, so er tað ein fyrimunur fyri skattgjaldaran. Um kursurin lækkar, sum í hesum førinum, so er tað ein vansi fyri skattgjaldaran. TAKS hevur sent nevndini ein úrskurð hjá Kammarrätten i Göteborg, sum hevur havt eitt líknandi mál til viðgerðar. Svenski úrskurðurin styðjar ta mannagongd, sum TAKS brúkar.

Niðurstøða

... Okkara niðurstøða er, at skatturin er rætt álfknaður. Kæran snýr seg einans um upphæddina, sum TAKS hevur bókað sum umroknaðan og goldnan skatt í DKK.

...

Skattakærunevndin kemur til hesa tvíbýttu niðurstøðu og tilmæli:

1. TAKS hevur fylgt sínum mannagongdum og kann styðja seg til ein úrskurð hjá Kammerrätten i Göteborg. Tí tekur Skattakærunevndin undir við avgerðini hjá TAKS, at tey hava hildið seg til sínar mannagongdir, sum vit tó mæla til at broyta, sí punkt 2.
2. Vanliga mannagongdin hjá TAKS førir við sær, at tað er tilvildin sum ræður, antin ein skattgjaldari hevur kursvinning ella kurstap av goldnum skatti i útlandinum. Í hesum føri er talan um kurstap á uml. 10,30%. Teoretiskt ber til, at kursfallið kann vera 100%, um eitt gjaldoyra i krepputíð verður niðurskrivað ella ógildað. Tí mæla vit til, at hesar mannagongdir til útrokning av goldna skattinum verða broyttar soleiðis, at A fær eina nýggja álfkning, har sami miðalkursur verður brúktur fyri inntøkuna og goldna skattin. Harvið verður kursmunurin ikki ein týðandi partur av goldna skattinum.

Kærumøguleiki : Møgulig skrivlig kæra um avgerð Skattakærunevndarinnar kann innan 4 vikur sendast til: Føroya Kærustovnur, Skatta- og avgjaldskærunevndin“

Nærum 3 mánaðar eftir, at kærunevndin hevði tikið avgerð, sendi Taks tann 11. august 2016 soljóðandi skriv til A:

“...

TAKS hevur móttikið úrskurð í skattakæru, dagfest 23. februar 2016. Kærunevndin tekur undir við avgerðini, at TAKS heldur seg til sínar mannagongdir, men mælir til, at mannagongdin verður broytt.

Skattakærunevndin mælir tó til, at útrokning av goldna skattinum verður broyttur soleiðis, at tú færst eina nýggja álfkning, har sami miðalkursur verður brúktur fyri inntøku og goldna skattin fyri 2014.

TAKS broytir ikki verandi mannagongd.

...

Málið er viðgjört eftir galdandi mannagongdum, tá ið skattur verður fluttur millum londini sambært norðurlensku trekkavtaluni. Hetta hevur verið viðgjört á fleiri fundum ímillum tey norðurlensku londini, og londini eru samd um, at hetta er tann mest realistiska mannagongdin.

TAKS fer tí onga broyting at gera.“

Partshoyring

Umboðsmaðurin gjørði av at kanna hetta málið nærri, og við skrivi, dagfest 25. november 2016, varð klagan send Taks til ummælis við einari freist áljóðandi 3 vikur. Umboðsmaðurin bað eisini Taks upplýsa, um Taks hevði kært avgerðina frá Skattakærunevndini fyri ...Øki til Skatta- og avgjaldskærunevndina. Samstundis varð Taks biðið um at lata umboðsmanninum øll skjøl í málinum til láns.

Tann 12. desember 2016 sendi Taks umboðsmanninum soljóðandi viðmerkingar:

“...

Skattakærunevndin fyri ... øki hevur ta niðurstøðu, at TAKS hevur fylgt sínum mannagongdum. Men Skattakærunevndin mælir til at gera eina umlínning, har miðalkursur verður brúktur, bæði fyri inntøku og tann goldna skattin.

TAKS hevur tikið ta avgerð ikki at broyta verandi mannagongd.

Umboðsmaðurin spyr, um TAKS hevur kært málið til Skatta- og avgjaldskærunevndina. Til tað er at siga, at TAKS hevur ikki kært málið víðari.

...”

Við telduposti tann 20. desember 2016 sendi Taks umboðsmanninum hetta ískoyti til teirra frágreiðing frá 12. desember 2016:

“...

Sagt skal verða frá, at TAKS, eftir at umboðsmaðurin er komin inn í málið, er komin eftir, at avgerð ikki er broytt samsvarandi kæravgerðini.

Í avgerðini frá kommunalu skattakærunevndini var mælt til at gera eina umlínning av skattinum, har miðalkursur varð brúktur, bæði fyri inntøku og fyri tann goldna skattin. Henda avgerð varð ikki innan tíðarfreistina kærð víðari, eins og freistin fyri at leggja hana fyri dómstólin er farin.

TAKS fer tí at broyta avgerðina hjá A í samsvar við avgerðina frá kommunalu skattakærunevndini.“

Við skrivi, dagfest 20. desember 2016 vórðu frágreiðingarnar frá Taks sendar klagaranum til kunningar og møguligar viðmerkingar.

Tann 15. januar 2017 boðaði klagarin umboðsmanninum frá, at hann hevði fingið nýggja avgerð frá Taks.

Tann 16. januar 2017 sendi umboðsmaðurin soljóðandi teldupost til klagaran :

“...Sum tú vísir á, so hevur Taks nú tikið avgerðini hjá kommunalu skattakærunevndini til eftirtektar og broytt tína álíkning samsvarandi kærunevndaravgerðini. Títt mál er tí sum so liðugt viðgjørt.

Men sum skilst, so er tað bara tín álíkning, sum verður broytt, og ikki generella mannagongdin við áseting av kursi, tá skattur verður fluttur millum lond. Umboðsmaðurin ætlar tí at taka málið til nærri viðgerð fyri at lýsa, nær og hvussu ein myndugleiki hevur skyldu at fylgja eini kærunevndaravgerð. Títt mál kemur at innganga í hesa viðgerð, og verður tú tí seinni kunnaður um endaligu viðgerðina av málinum.”

Sama dag kunnaði umboðsmaðurin Taks um, at klagarin hevði boðað frá, at Taks hevði sent klagaranum nýggja avgerð, men at umboðsmaðurin tekur málið til nærri viðgerð við atliti at, nær ein myndugleiki hevur skyldu at fylgja eini kærunevndaravgerð.

Í skrivi dagfest 23. januar 2017 setti umboðsmaðurin Taks hesar spurningar:

“Visandi til skriv mítt frá 16. januar 2017 til Taks, fari eg at biðja Taks greiða mær frá:

1. Hvørja mannagongd Taks hevur, tá mettt verður um, hvør fylgjan skal verða av avgerðum frá kommunalu skattakærunevndunum.
2. Hvørja grundgeving Taks hevur fyri at fylgja avgerðini hjá kommunalu skattakærunevndini í málinum hjá A um umrokningarkurs, men ikki at broyta generellu mannagongdina á økinum.
3. Um avgerðin hjá Skatta- og avgjaldskærunevndini frá 14.06.2006 (sí heimasíðuna hjá Kærustovninum og Taks), sum staðfesti siðvenjuna hjá Taks um umrokningarkurs, er galdandi enn, ella um onnur nýggjari avgerð er frá Skatta- og avgjaldskærunevndini ella Føroya Rætti um hendan spurning.
... “

Við skrivi dagfest 21. februar 2017 svaraði Taks soleiðis uppá settu spurningarnar :

“ ...

Viðvíkjandi spurninginum um, hvørja mannagongd TAKS hevur, tá mettt verður um, hvør fylgjan skal verða av avgerðum frá kommunalum skattakærunevndum, skal verða sagt frá, at málsviðgerin, saman við leiðaranum metur um niðurstøðuna hjá kærummyndugleikanum.

Um so er, at TAKS ikki fær viðhald, verður mettt um, hvørt avgerðin skal kærast til Skatta- og avgjaldskærunevndina. Hetta verður viðgjørt saman við lógardeildini. Um so er, at avgerð verður tikin um ikki at fara víðari við eini kæravgerð, sum TAKS ikki hevur fingið viðhald í, verður avgerðin broytt samsvarandi kæravgerðini og ein meting gjørd av, um siðvenjan skal broytast, herundir eisini um broytingar skulu gerast aftur í tíð.

Tíðarfreistin, at umhugsa um ein kommunal avgerð skal kærast víðari, er innan 4 vikur. Tó hevur TAKS, um henda freist ikki verður hildin, móguleika at leggja málið fyri Føroya Rætt. Henda freistin er innan 3 mánaðar aftaná, at kommunala avgerðin er tikin.

Í málinum hjá A er hendur ein feilur, bæði viðvíkjandi broyting av avgerð samsvarandi kæravgerðini og ikki at kera avgerðina víðari til Skatta- og avgjaldskærunevndini, eins og móguleikin at leggja avgerðina fyri Føroya Rætt heldur ikki var nýttur.

Lógardeildin metir, at kæravgerðin hjá kommunalu skattakærunevndini fyri ... Øki viðvíkjandi málinum hjá A er skeiv, og hóast TAKS ikki hevur kært avgerðina víðari, verður ikki mettt, at henda avgerð kann verða grundarlag fyri eini siðvenjubroyting. TAKS hevur í hesum ítøkiligum máli broytt sambært niðurstøðu hjá kommunalu skattakærunevndini.

Mett verður, at avgerðin hjá Skatta- og avgjaldsnevndini frá 14. juni 2006, sum staðfestir siðvenjuna hjá TAKS um umrokningarkurs, er galdandi enn. Okkum vitandi er eingin nýggj avgerð um spurningin viðgjørð hjá Skatta- og avgjaldsnevndini ella í Føroya Rætti.“

Niðurstøða

Klagan í hesum máli snýr seg um, at Taks ikki fylgdi avgerðina hjá eini kommunalari kærunevnd. Undir viðgerðini av klagumálinum fekk klagarin avgreidd tey viðurskifti, ið klagað varð um. Hóast hetta, havi eg grundað á málsviðgerðina og gongdina í málinum avgjørt at viðgera málið.

Mín viðgerð av hesum máli snýr seg um, nær Taks hevur skyldu at fylgja eini avgerð frá kommunalari skattakærunevnd, tá ósamsvar er millum avgerðina og galdandi siðvenjuna á økinum. Viðgerðin fevnir ikki um evnisliga spurningin í málinum.

Sambært Toll- og skattafyrisingarlógini (løgtingslóg nr. 169 frá 30. desember 1997 um Toll- og Skattafyrising) er Taks líkningarvald í Føroyum. Taks er fyrisingarlíga skipað undir landsstýrismanninum í fígjarmálum, men landsstýrismaðurin í skattamálum setir eitt ráð, nevnt Toll- og Skattaráð Føroya (Toll- og skattaráðið), sum skal fastleggja tey stevnumið, sum Taks skal arbeiða eftir m.a. á skattaøkinum. Toll- og skattaráðið hevur eisini saman við Taks eftirlit við skattaálíkningini og kann eftir tilmæli frá Taks fremja broytingar í álíkningum. Hevur Toll- og skattaráðið sett ein skattgjaldara í skatt, kann avgerðin kærast til Skatta- og avgjaldskærunevndini. Er tað hinvegin Taks, sum hevur sett ein skattgjaldara í skatt, kann avgerðin hjá Taks innan 4 vikur kærast til kommunalu skattakærunevndini í økinum, har skattgjaldarin býr. Avgerðin hjá kommunalu skattakærunevndini kann kærast til Skatta- og avgjaldskærunevndina. Kærufreistin er 4 vikur.

Sambært Toll- og skattafyrisingarlógini kann Taks, um tað heldur, at ein avgerð, sum er tikin av einari kommunalari skattakærunevnd, ikki er røtt, við samtykki frá Toll- og skattaráðnum, leggja avgerðina fyri Skatta- og avgjaldskærunevndina. Avgerð hjá Skatta- og avgjaldskærunevndini kann bæði av skattgjaldara og Taks við góðkenning frá Toll- og skattaráðnum verða lögð fyri Føroya Rætt, men skal hetta vera gjørt innan 3 mánaðar.

Kærubygnaðurin innan skattaøkið er sostatt í tveimum lögum, har kommunal skattakærunevnd kann broyta avgerð hjá Taks, og Skatta- og avgjaldskærunevndin kann broyta avgerð hjá kommunalari skattakærunevnd og eisini avgerð hjá Toll- og skattaráðnum, sum verður kærð beinleiðis til Skatta- og avgjaldskærunevndina.

Skulu Taks og Toll- og skattaráðið tryggja, at skattaálíkningin fer fram á rættan og samlíkan hátt og í samsvari við reglurnar í galdandi lóggávu, er neyðugt, at Taks kunnar og vegleiðir um siðvenjuna á ymiskum skattaøkjum.

Fyri at tryggja, at siðvenjur um skattseting verða fylgdar um alt landið, og at líkameginreglan verður hildin, má Taks eisini hava mannagongdir, har avgerðirnar hjá teimum 7 kommunalu skattakærunevndunum í rættari tíð verða gjøgnumgingnar og mettar um, um ein avgerð skal standa við, kærast til Skatta- og avgjaldskærunevndina ella leggjast fyri Føroya Rætt.

Í málinum hjá klagaranum sæst, at Taks í fyrsta lagi boðar frá, at Taks metir, at avgerðin hjá kommunalu skattakærunevndini er skeiv, og at Taks ikki ætlar at broyta skattsetingina hjá klagaranum. Hóast hetta hevur Taks ikki tikið nøkur rættstundis stig til at kæra avgerðina víðari ella at leggja málið fyri Føroya Rætt. Hetta er ikki nøktandi.

Ei heldur hevur Taks, eftir at Taks varnaðist, at kærufreistin var farin, roynt at kært málið við eini neyvari grundgeving fyri, hví kærufreistin ikki er hildin, og hví tað er umráðandi, at Skatta- og avgjaldskærunevndin viðger málið. Hetta undrar meg, tí sambært § 24 stk. 3 í Toll- og skattafyrisingarlógini er tað Skatta- og avgjaldskærunevndin, sum hevur heimild at meta um, um grundarlag kann vera fyri at síggja burtur frá 4-vikurs kærufreistini.

Um Taks ikki tekur neyðug stig til at kæra eina avgerð ella at leggja málið fyri rættin, hevur Taks skyldu at fylgja eini avgerð hjá kommunalari skattakærunevnd. Taks hevur fráboðað mær, at Taks nú hevur broytt skattsetingina hjá klagaranum eftir avgerðini hjá kommunalu skattakærunevndini.

Taks hevur eisini fráboðað mær, at Taks fer ikki at broyta siðvenjuna á økinum, tí Taks metir, at avgerðin hjá kommunalu skattakærunevndini er skeiv og ikki í samsvari við galdandi siðvenjuna.

Hetta ger, at klagarin verður stillaður annarleiðis enn aðrir borgarar í somu støðu. Í hesum føri betri enn aðrir borgarar. Hetta er ikki í samsvari við líkameginregluna.

Eg eri tó samd við Taks í, at einstøk avgerð frá eini kommunalari skattakærunevnd, sum, vegna mistøk hjá Taks, ikki verður roynd av hægri myndugleika, ikki bindir Taks at broyta eina siðvenju generelt, um siðvenjan er góðkend av myndugleika, sum í skattabygnaðinum er omanfyri kommunalu skattakærunevndirnar. Undir slíkum umstøðum kann vera neyðugt at viðgera ein skattgjaldara annarleiðis, enn vanligt er. Tað er mín metan, at í førinum hjá klagaranum er talan um sakliga grund fyri, at Taks má viðgera hann samsvarandi avgerðini hjá kommunalu skattakærunevndini og harvið gera undantak frá líkameginregluni. Eg havi tí einki at viðmerkja til tí serstøðu, ið málið hjá klagaranum hevur fingið.

Eg fari tó at mæla Taks til at gera vegleiðing um siðvenjuna við kursumrokning, so siðvenjan er alment atkomulig.

Sambært frágreiðingunum frá Taks er talan um einstakt føri, har mannagongdin fyri meting av eini avgerð frá kommunalari skattakærunevnd ikki er fylgd, og ikki um óskipaða mannagongd.

Í skjølunum, sum eg havi móttikið í málinum, er tað sami málsviðgeri, sum einsamallur skrivar undir avgerðina til klagaran, ummælið til kommunalu skattakærunevndina, sýtanina at fylgja avgerðini frá kommunalu skattakærunevndini og fyrstu frágreiðingina til mín. Tað sýnist, sum tað er ikki fyrr, enn eg spyrji umaftur um málið, at annað starvsfólk hjá Taks eisini metir um og viðger málið av nýggjum. Ein mannagongd, har sama starvsfólk einsamalt tekur avgerð og eftirmetir málið í samband við eina kæruviðgerð, kann sáa iva um óheftni í málsviðgerðini hjá Taks, og um Taks hevur nøktandi mannagongdir til viðgerð av kærurum. Eg fari tí at heita á Taks um at skipa innanhýsis mannagongdir, sum tryggja eina nøktandi málsviðgerð av kærurum.

Samanumtikið fari eg at geva Taks eina áttalu fyri handfaringina av hesum máli.

Sólja í Ólavsstovu
Løgtingsins umboðsmaður